

1 Om te beginnen

BOS

- a Stel je voor dat je ergens gedropt wordt. Je kijkt om je heen, je luistert, je snuift. Wat voor gebied geeft je geen enkele aanwijzing of je op het platteland of in een stad bent gedropt?

*als je in een wagen ben gedropt dan weet je niet of je in
straat of platteland bent*

- b Beantwoord de volgende vragen. Hoe kun je weten dat je in een stad bent ...

- als je op straat loopt?

veel verkeer veel mensen grote gebouwen

- als je op een kaart kijkt?

bijvoorbeeld veel blauwe stippen

- als je op Google Earth kijkt (grenzen niet aangevinkt)?

omgekruisen op drukke steden

- c Gebruik GB 50A. Zoek jouw eigen gemeente op (eventueel met het register van topografische namen). In welke categorie valt jouw gemeente?

bestuurlijke gemeente

2 Lees de tekst 'Wat is een stad?' en bekijk bron 6.

- a In welk land ligt Shenzhen?

China

- b Welke beweringen zijn juist? Kruis deze aan.

- De steden aan de Parel rivier hebben meer inwoners dan de steden in Europa en de VS.
- De monding van de Parel rivier is een sterk verstedelijkt gebied.
- Er is geen onbebouwd stukje land meer in de delta van de Parel rivier.
- Er wonen veel meer mensen in de delta van de Parel rivier dan in westerse landen.
- Geen enkel stedelijk gebied in een westers land is zo groot als de delta van de Parel rivier.
- Het grootste deel van de stedelijke bevolking woont in de delta van de Parel rivier.

- c Of je nu in het landelijk of stedelijk gebied woont, het heeft allebei voordelen en nadelen.

Vul de tabel in voor iemand van 30 jaar oud, van 80+ en voor iemand van jouw leeftijd.

	Leeftijd	Voordeel	Nadeel
Stedelijk gebied	30	<i>veel banen voorzieningen</i>	<i>hoge woning kosten</i>
	80+	<i>goede zorg</i>	<i>veel verkeer</i>
	jouw leeftijd	<i>veel activiteiten</i>	<i>minder groen</i>
Landelijk gebied	30	<i>natuur</i>	<i>minder banen</i>
	80+	<i>natuur, rust</i>	<i>zog. ver weg</i>
	jouw leeftijd	<i>veel ruimte</i>	<i>weinig leefruimte</i>

- d Noem drie verschillen tussen landelijke en stedelijke gebieden.

- 1 bevolkingsdichtheid: staat die uit bevolkt Plateland
- 2 veel voorzieningen staan Platte land weinig
- 3 rust ruimte goed voor wonen

Lees de tekst 'De invloed van steden' en bekijk bron 7.

- a Lees de volgende kenmerken van grote steden. Omcirkel achter elke zin de beginletter van de soort stad (hoofdstad, megastad of wereldstad) die wordt bedoeld. Let op: soms zijn er meerdere antwoorden goed.

- 1 Deze stad is wel groot, maar stelt internationaal weinig voor. H/M/W
- 2 Elke multinational van enige naam heeft hier wel een vestiging. H/M/W
- 3 Hier zit meestal de regering. H/M/W
- 4 Hier ontstaan vaak de nieuwe trends in de mode. H/M/W
- 5 In de globalisering speelt deze stad een belangrijke rol. H/M/W
- 6 Dit is Tokyo. H/M/W

- b Gebruik de atlas. Noteer de hoofdsteden van Australië, Brazilië, Myanmar en de VS.

Australië: Canberra

Myanmar: Naypyidaw

Brazilië: Brazilia

VS: Washington

- c Bekijk je antwoorden bij vraag b. Wat is de overeenkomst tussen deze hoofdsteden?

Ze zijn allemaal niet de grootste van hun land maar wel heel belangrijk voor regering

Bekijk de bronnen 10 en 11.

- d Welke steden staan in 1950 én 2020 in de top 10? Welke daarvan groeide het snelst?

New York Tokyo Londen Parijs

- e Welke twee ontwikkelingen kun je uit de tabellen afleiden?

- 1 Steeds meer grote steden in azië
- 2 Veel meer grote steden dan in 1950

	Stedelijk gebied	Bevolking in miljoenen
1	New York	12
2	Tokyo	11
3	Londen	8
4	Osaka	7
5	Parijs	6
6	Moskou	5
7	Buenos Aires	5
8	Chicago	5
9	Kolkata	5
10	Shanghai	4

BRON 10 De tien grootste stedelijke gebieden in 1950

	Stedelijk gebied	Bevolking in miljoenen
1	Tokyo	37
2	Delhi	30
3	Shanghai	27
4	São Paulo	22
5	Mexico-Stad	22
6	Dhaka	21
7	Cairo	21
8	Beijing	20
9	Mumbai	20
10	Osaka	19

BRON 11 De tien grootste stedelijke gebieden in 2020

4 Lees de tekst 'Steeds meer stadsbewoners' en bekijk bron 9.

- a Welke twee ontwikkelingen kun je uit de bron afleiden?

1 meer mensen in steden
2 megasteden steeds groter

Bekijk GB 243.

- b Welk begrip past bij GB 243? Kruis het juiste antwoord aan.

- hoofdstad verstedelijgingsgraad
 megastad verstedelijkingstermijn

- c Welke kaart van kaartblad GB 243 gaat over hetzelfde onderwerp? Vul de juiste letter in.

Dat is kaart GB 243 A G.

- d Noem twee oorzaken voor de snelle groei van Karachi.

1 belangrijke haven
2 bevolkingsgrootte in Pakistan

5 Bekijk bron 12.

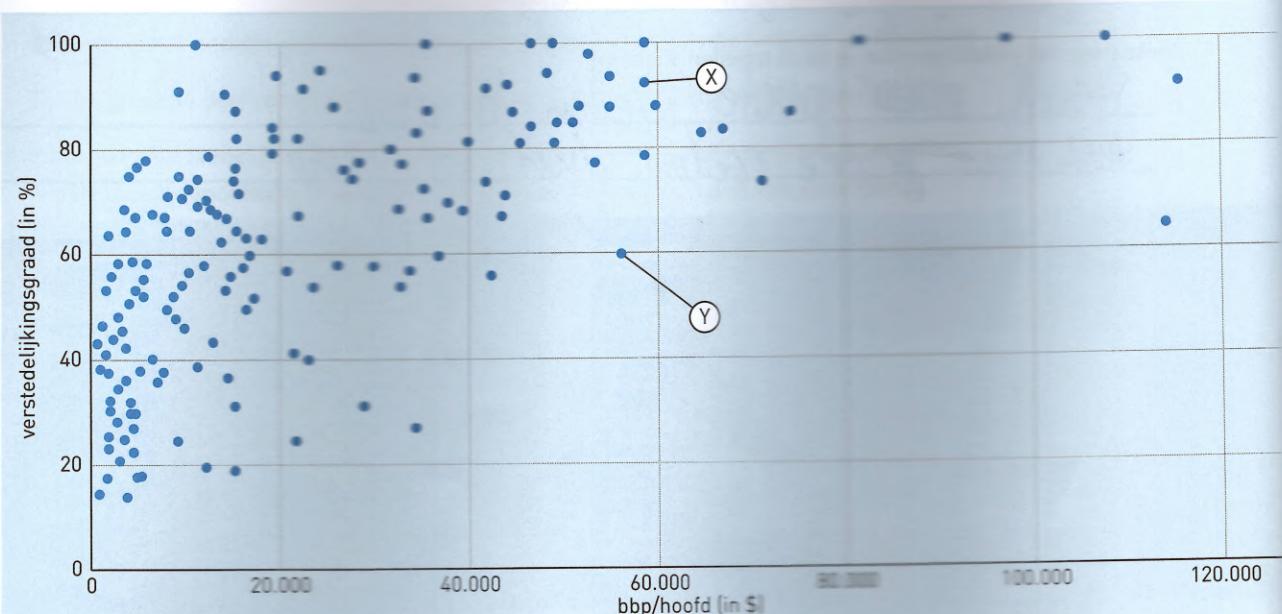
- a Welke algemene regel kun je uit bron 12 afleiden? Maak een hoe-hoe-zin en gebruik het begrip verstedelijgingsgraad.

Hoe kan het dat verstedelijgingsgraad belangrijk is
en hoe komt dat?

- b Bekijk bron 8. Ondersteunt bron 8 de regel uit vraag a? Omcirkel het juiste antwoord.

Mijn antwoord bij vraag a wordt helemaal niet helemaal niet ondersteund.

bron 8.

BRON 12 Het verband tussen verstedelijgingsgraad en inkomen

- c Leg je antwoord bij vraag b uit met drie voorbeelden.

Omdat het niet meer naar mijn vraag toetelt,
Heeft.

- d Welk cirkeltje in bron 12 (X of Y) geeft Nederland weer? Noteer de juiste letter en leg je antwoord uit.

X omdat Nederland veel bewoning heeft.

6

Leerdoelen

BOS

- a Welke drie dingen moet je weten van een gebied om te kunnen zeggen of je in een stedelijk of in een landelijk gebied bent?

1 Bevolkingsdichtheid

2 Veel gebouwen en voorzieningen

3 Werkgelijnen heel

- b Er zijn verschillende soorten steden. Noem twee verschillen tussen Brasilia en Tokyo.

1 Brasilia geplande stad, Tokyo historisch

2 Tokyo veel groter dichter bebouwd

- c Wat is de overeenkomst tussen de steden uit vraag b?

belangrijke hoofdsteden

- d Stel een algemene regel op waarbij je het verband laat zien tussen welvaart, verstedelijkingraad en verstedelijkingstempo. Gebruik een hoe-hoe-hoe-zin.

Drie keer 'hoe' dus!

Hoe hoger de welvaart hoe lager de verstedelijking
Hoe lager het verstedelijkingstempo

○ Hoe goed ken je de leerdoelen?

Kruis de juiste smiley aan bij ieder leerdoel.

- Ik weet waarin een stad of stedelijk gebied verschilt van landelijk gebied.
 - Ik begrijp het verschil tussen wereld-, mega- en hoofdsteden.
 - Ik kan uitleggen wat het verband is tussen welvaart en verstedelijking.
- Meer oefenen of extra uitdaging? Ga naar *buiteNLand online* voor Herhaling ☺ en Verdieping ☆.

1 Om te beginnen

- a Noem twee redenen waarom er nauwelijks grote steden in een woestijn liggen.

- 1 *gebrek aan water*
- 2 *Milieueffect heeft ontstaan*

- b Bekijk bron 17. Perth ligt aan de westkust van Australië. Er wonen zo'n 2 miljoen mensen. Noem een nadeel van een stad met de kenmerken van Perth.

voor de inwoners: *grote afstanden*

voor de overheid: *hoge kosten*

voor de aarde: *natuur weg*

3

BOS

BRON 17 De Australische stad Perth, met stedelijke bebouwing van Two Rocks tot Dawesville, is de 'langste' stad ter wereld.

2

Lees de tekst 'Waarom ligt juist daar een stad?'

- a Wat hoort bij relatieve ligging? Kruis de juiste antwoorden aan.

- De plaats ligt op 52° N.B. en 4° O.L.
- Door het bevaarbaar maken van de rivieren is het achterland sterk uitgebreid.
- Door het nieuwe fietspad is school nu dichterbij voor mij.
- Er is een natuurlijke haven.
- Hier is het vruchtbaar en je kunt er van alles verbouwen.
- Mainports verbinden deze plaats met de rest van de wereld.

b

De koloniale tijd heeft in hoge mate de ligging van steden bepaald.

- b Bekijk GB 218-219. In welke werelddelen herken je dat het koloniale verleden die ligging van de grootste steden heeft beïnvloed?

Amerika, Zuid-Amerika

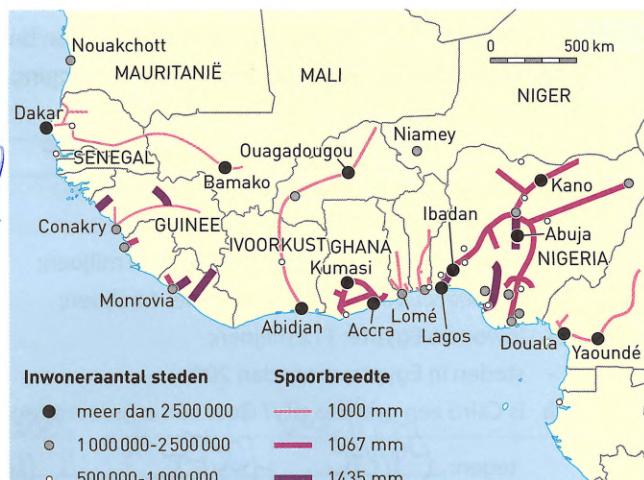
c

- c Bekijk nu GB 166A en 207A. Hier zie je dat in het binnenland ook heel wat grote steden liggen. Verklaar waardoor dat komt.

In Vlaanderen en Wallonië

- d Bekijk bron 18. Waaraan kun je in deze bron herkennen dat de spoorlijnen in de koloniale tijd werden aangelegd?

*Spoorlijnen liggen daar
voort van binnenland
naar kust*

BRON 18 Spoorlijnen in enkele West-Afrikaanse landen

3

Bekijk bron 13 en GB 86-87.

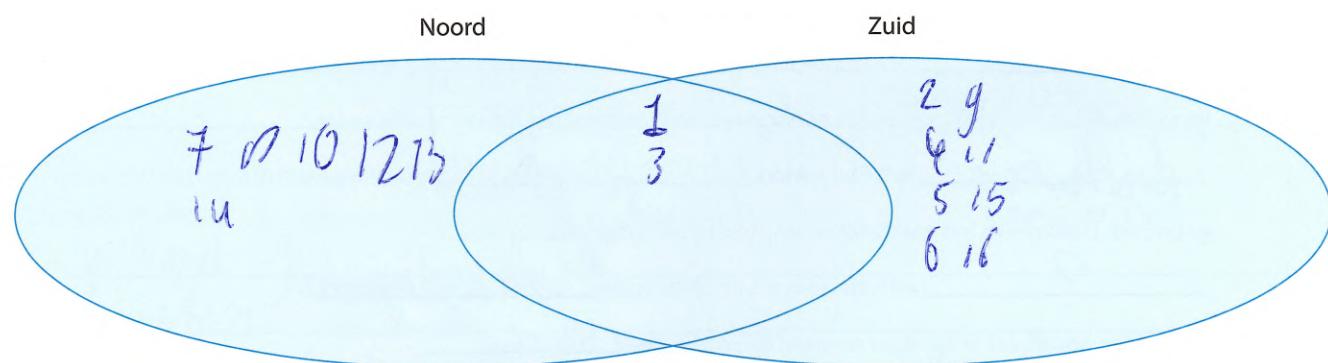
BOS

- a Vul de cijfers van de kenmerken op de juiste plek in het venndiagram in.

- 1 België
- 2 binnenland
- 3 Brussel
- 4 grootste aantal inwoners
- 5 heuvelachtig
- 6 kleinste aantal inwoners

- 7 kust
- 8 meeste steden
- 9 minste steden
- 10 veel akkerbouw
- 11 veel bos
- 12 gevarieerde industrie

- 13 Vlaanderen
- 14 vlak
- 15 eenzijdige industrie
- 16 Wallonië

- b Vul de juiste woorden in om een conclusie uit vraag a te trekken. Kies uit: beschrijven – dichter bevolkt – dunner bevolkt – gebiedskenmerken – midden – noorden – spreiding – venndiagram – verklaren – Vlaamse – zuiden. Let op: je gebruikt niet alle woorden.

In het noorden staan meer gebiedskenmerken. Ze laten zien waarom het Vlaamse deel van België dichter bevolkt. Het Zuiden. Met andere woorden: ze verklaart de spreiding van de bevolking.

- c Vind je dat Brussel als hoofdstad gunstig of ongunstig ligt? Leg je antwoord uit.

Gunstig

4

Lees de tekst 'Primate cities en satellietsteden' en bekijk bron 14.

- a Vergelijk bron 14 met GB 165. Verklaar de ligging van de steden in Egypte.

Zie liggen aan de rivier waar daar is verkeer

Lees de volgende gegevens over Egypte:

- inwoners Cairo: 10 miljoen;
- inwoners satellietsteden rond Cairo: 9 miljoen;
- inwoners tweede stad Alexandrië: 4 miljoen;
- inwoners Egypte: 112 miljoen;
- steden in Egypte: meer dan 200.

- b Is Cairo een primate city? Geef een argument tegen en een argument voor.

tegen: Egypte heeft ook andere grote steden
voor: Cairo is veel groter dan andere steden

- c Maak de tekst af door de juiste woorden in te vullen. Kies uit: dichter bij – grotere – kleinere – nieuwere – oudere – overbevolking – primate cities – satellietsteden – verder weg – verhuizen – verkeersopstoppen – werkgelegenheid – woonruimte. Let op: je gebruikt niet alle woorden.

In Egypte groeiden veel satellietsteden uit hun voegen. Deze overbevolking leidde tot verkeersopstoppen en een gebrek aan goede woningmogelijkheden. Door satellietsteden te bouwen hoopte de regering deze overbevolking op te lossen. De eerste satellietsteden werd vanaf 1970 gebouwd voor 5 miljoen inwoners. Maar na 35 jaar woonden er nog geen miljoen mensen. Daarom werden de dichterbij nieuwewer satellietsteden gebouwd. Daarmee is het makkelijker om contact te onderhouden met ? en is de aanvoer en afzet voor werkgelegenheid beter. Men hoopt dat er nu meer mensen heen verhuizen.

- d Verklaar waarom men in het Verenigd Koninkrijk eerder begon met de bouw van satellietsteden dan in Egypte.

meer geld en technis

5

Lees de tekst 'De historische plattegrond van steden' en bekijk bron 16.

BOS

- a Hoe noem je een stad met zo'n plattegrond?

geplande stad

- b Verklaar de naam 'Ville Nouvelle'.

Frans voor nieuwe stad

- c Zoek op GB 162 waar Tunis ligt. Tunis is al sinds de dertiende eeuw de hoofdstad van Tunesië.

Leg uit waarom de stad naar het oosten is uitgebouwd en niet naar het westen.

Ligt aan de kust, niet is van

6

BOS

- d Bekijk bron 15. De oude buurten in de steden worden allemaal vervangen. Noem de reden voor de bouw van zoveel nieuwe, hoge flats. Leg daarbij ook uit voor wie ze werden gebouwd.

bouw kosten

6 Leerdoelen

BOS

Gebruik de atlas en bekijk de spreiding van de steden in China.

- a Beschrijf de spreiding van de steden in China.

Veel steden in het oosten en weinig in westen

- b Noteer de twee factoren die de spreiding uit vraag a beïnvloeden. Geef bij elke factor een voorbeeld.

1 *rivieren zoals de Yangtze
vruchtbare grond*

2 *industrie en handel
Havens Shanghai*

- c Wat zijn twee mogelijke oorzaken als een stratenpatroon kronkelig is?

1 *Snelle bevolkingsgroei*

2 _____

- d Wat vertelt een grid in een stadsplattegrond je over in welke stad je bent? Geef drie mogelijkheden.

1 *gepland*

2 *modern*

3 *Weinig rekening gehouden met landschap*

⌚ Hoe goed ken je de leerdoelen?

Kruis de juiste smiley aan bij ieder leerdoel.

- Ik weet welke factoren de spreiding van steden bepalen.
- Ik herken met een kaart of tabel het spreidingspatroon van steden in een land.
- Ik kan aan de hand van de plattegrond oude en nieuwe delen van een stad herkennen.
- Meer oefenen of extra uitdaging? Ga naar *buiteNLand online* voor Herhaling ☺ en Verdieping ☆.

1 Om te beginnen

- a Heb je weleens gekampeerd? Zo ja, hoe vond je dat? Zo nee, waar zou je weleens willen kamperen?

Nee nog nooit gedacht zou het ook niet kunnen

- b Zou je langere tijd in een tent, caravan of hut willen wonen? Leg je antwoord uit.

Nee ik wil gewoon in een huis slapen

- c In Seoul is het 's winters gemiddeld -6 °C. Ken jij nog andere voorbeelden van mensen in een rijk land die in zeer slechte omstandigheden wonen? Noem er minstens twee.

daklozen, mensen in sloppenwijken

- d Wonen is een mensenrecht. Noteer drie voorwaarden waar een overheid voor kan zorgen zodat iedereen goed kan wonen.

- 1 *schone drinkwater*
- 2 *veilige straat huis*
- 3 *goede elektriciteit*

2 Lees de tekst 'De opbouw van steden in welvarende landen' en bekijk bron 19.

- a Welke onderdelen heeft elke stad in een welvarend land? Kruis de juiste antwoorden aan.

- hoge wolkenkrabbers voor kantoren en appartementen voor de jetset
 huizenblokken met appartementen voor mensen met weinig geld
 vrijstaande villa's afgewisseld met rijtjeswoningen en een enkel appartement
 waardevolle gebouwen met grote historische waarde

- b Welke drie redenen verklaren waarom de bebouwingsdichtheid in suburbs lager is dan in de oudere woonwijken? Kruis de juiste antwoorden aan.

☒ In suburbs is de grondprijs hoger.	☐ In suburbs vind je meer bedrijvigheid.
☐ In suburbs is de grondprijs lager.	☐ In suburbs wonen alleen rijkere gezinnen.
☐ In suburbs is meer ruimte beschikbaar.	☒ Suburbs zijn verder van het centrum.

- c Gebruik de tabel. Je leest hierin vier uitspraken van mensen die verhuizen. Vul in de tweede kolom van de tabel het juiste begrip bij elke uitspraak in. Vul bij elke verhuizing ook de juiste reden in.

	Urbanisatie/suburbanisatie	Reden
'Binnenkort verlaat ik ons dorp. Hier is geen droog brood te verdienen!'	<i>afhuisen</i>	<i>verhuizen stad</i>
'Ik ga studeren en verheug me op veel feesten!'	<i>urbanisatie</i>	<i>meer werk meerpunt</i>
'Hier kunnen mijn kinderen tenminste fijn buiten spelen.'	<i>suburbanisatie</i>	<i>meer ruimte grote woning buitenstad</i>
'Nu we hier wonen is er plek genoeg voor twee auto's voor de deur!'	<i>suburbanisatie</i>	

- d Zet de cijfers van de volgende ontwikkelingen in de juiste volgorde.

- 1 De stad raakte erg vol en werd steeds groter.
- 2 De stoommachine werd uitgevonden.
- 3 De welvaart nam toe.
- 4 Rondom het centrum werden fabrieken neergezet.
- 5 Vanuit de stad trokken mensen naar het platteland.
- 6 Vanuit het platteland trokken mensen naar de stad.

De juiste volgorde is: 632415

- e Gaat vraag d over een stad in Nigeria of in Canada? Leg je antwoord uit.

Nigeria Snelle groei en platteland

Lees de tekst 'Opbouw van een stad in minder welvarende landen' en bekijk bron 20.

- a Vul de ontbrekende woorden in. Kies uit: 10 jaar – 50 jaar – 100 jaar – drie eeuwen – industrialisatie – suburbanisatie – twee eeuwen – urbanisatie.

De trek naar de stad in armere landen heeft dezelfde oorzaak als urbanisatie in

rijker landen had: mensen willen een beter leven en een betere toekomst voor hun

kinderen. Maar in plaats van een periode van industrialisatie waarin de

Suburbanisatie zich voltrok, ging dat in arme landen in 50 jaar tijd.

- b In arme landen woont een groot deel van de stadsbevolking in zelfbouwwijken. Dat is niet gewoon pech of hun eigen schuld. Geef de twee belangrijkste oorzaken voor het bestaan van zelfbouwwijken.

- 1 Snelle bevolkingsgroei
- 2 Gebrek aan geld

Bekijk bron 21.

- c In bron 21 ontbreken veel cijfers. Welke zijn dat? Geef daarvoor een verklaring.

vele blauw, mensen in steden
in armere landen woonde niet in zelf-
bouwwijken.

- d Omcirkel het juiste antwoord.

In de grafiek van bron 21 gaat het om absolute / relatieve cijfers.

- e Welke uitspraak kun je doen op basis van bron 21? Kruis het juiste antwoord aan.

- Als de economie verbetert, neemt het aantal bewoners van zelfbouwwijken af.
- Hoe armer een land, hoe groter de wijken met zelfbouwwoningen.
- Hoe armer een land, hoe hoger het percentage bewoners van zelfbouwwijken.
- In 2030 zal het aantal bewoners van zelfbouwwijken afgangen zijn.
- In de loop van de tijd neemt het percentage bewoners van zelfbouwwijken af.

4

Bekijk bron 20.

- a Stel dat je in een zelfbouwwijk in een arm land woont.
Noem twee zaken waar een betere stadsplanning in jouw wijk voor zou moeten zorgen.

1 Schoon drinkwater

2 Woningen goed

- b Stel je voor dat je een persoon bent die in een villawijk woont. Waar zou een betere stadsplanning in jouw situatie voor moeten zorgen?

goede rioleringen

- c Gebruik bron 22. Zet in bron 22 een cijfer op de plaats van een omheinde villawijk (1), een zelfbouwwijk (2), een verbeterde zelfbouwwijk (3) en een zakendistrict (4).

5

Lees de tekst 'De bevolking in de stadswijken' en bekijk bron 20.

- a Zet de wijken op volgorde van bevolkingsdichtheid.

Begin met de meest dichtbevolkte. Zet achter elke wijk waarom je deze op die plek hebt gezet. Kies uit: CBD – oudere woonwijk (in centrumland) – suburb – verbeterde zelfbouwwijk – zelfbouwwijk.

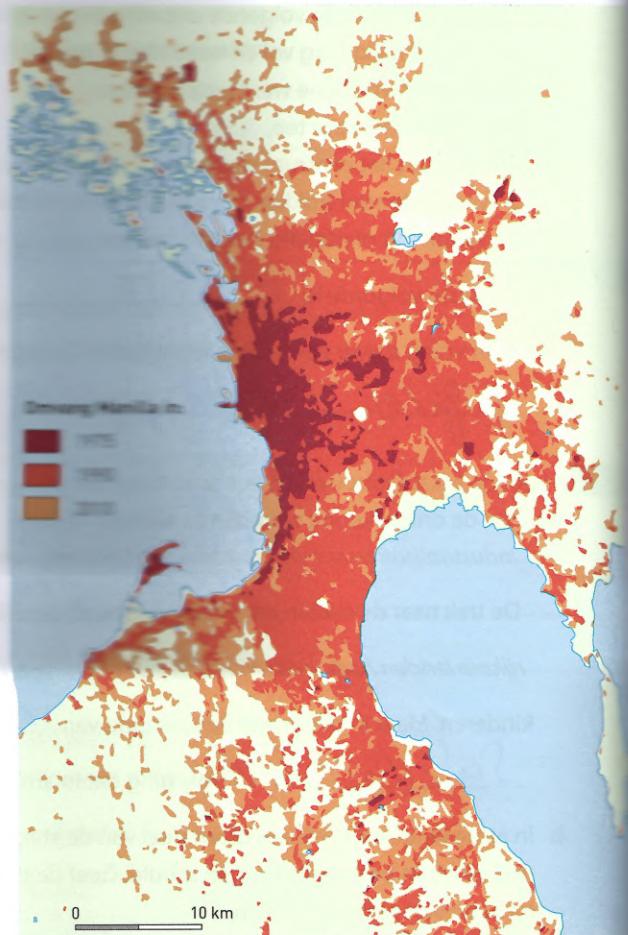
- 1 CBD staat daar in brux zelfbouwwijk hoogste dichtheid
- 2 Oudere woonwijk hoge dichtheid
- 3 CBD lage dichtheid
- 4 Suburb laagste dichtheid
- 5 _____

- b Leg uit waarom bij re-urbanisatie vooral rijkeren mensen naar de stad trekken en arme mensen niet.

rijke mensen gaan naar stad want vele goede voorzieningen
arme mensen kosten daar niet veel

- c Lees bron 23. Wat is een betere benaming voor een wijk als Rocinha? Leg ook uit waarom Maria kwaad wordt.

een betere benaming is informele
wijk dus niet beledigend tegen
Maria niet als maria

BRON 22 De groei van Manila van 1975-2010

Rocinha

Maria woont in Rocinha, een wijk die tegen een berghelling is opgebouwd in Rio de Janeiro. Ze wordt kwaad als ik haar vraag hoelang de sloppenwijk al bestaat. 'Al bijna honderd jaar wonen hier mensen. Maar noem het geen sloppenwijk, zeg!'

Naar: BBC News

BRON 23

- Er is vaak veel protest tegen de sloop die re-urbanisatie, gentrificatie en de bouw van nieuwe flats rond het CBD mogelijk maakt, bijvoorbeeld omdat verhuizen duur is. Noem nog twee nadelen van sloop als gevolg van de groei van de stad.

1 Oude Huizen weg veilig nieuwe weg
2 Sterren weg groen daar planten

Leerdoelen

- a Noteer de opbouw vanaf het centrum van een stad in centrumland.

(BD) → verouderde binnenstad → nieuwbouwijken → subwijken

- b Wat zijn de twee belangrijkste verschillen in de opbouw van steden in armere landen ten opzichte van de opbouw van steden in welvarende landen?

- 1 Meer informele wijken in arme landen
- 2 minder een planning in arme landen

- c Wat is de verklaring voor de verschillen bij vraag b?

Arme kinderen hebben minder goed

- d Noem vier wijken die je zeker zult tegenkomen in een stad in een centrumland.

- 1 CBD
- 2 veranderde binnensfeer

- 3 Sabarh

4 Villa angia

- e Noem vier wijken die je kunt verwachten in een stad in een (semi)periferieland.

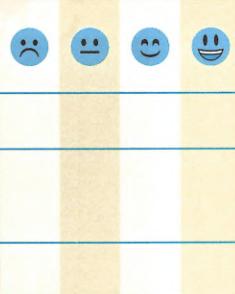
1 SLOPpenwijzer

3 Informele nieuwssources

Verdauungsbinnenziel

- f Welk risico lopen mensen met een laag inkomen in woonwijken die opgeknapt of verbeterd worden? Leg je antwoord uit.

Verdringing voor hogere kosten

○ Hoe goed ken je de leerdoelen?

Kruis de juiste smiley aan bij ieder leerdoel.

- Ik weet hoe steden in welvarende en minder welvarende landen zijn opgebouwd.
 - Ik kan de verschillen in de opbouw van steden in welvarende en minder welvarende landen verklaren.
 - Ik begrijp waardoor de inwoners in bepaalde wijken wonen.

► Meer oefenen of extra uitdaging? Ga naar *buiteNLand online* voor Herhaling ☀ en Verdieping ☆.

1 Om te beginnen

- a Heb je weleens een stad proberen te bouwen of te ontwerpen? Zo ja, op welke manier?

Nee

- b Wat is volgens jou het belangrijkste om rekening mee houden als je een stad ontwerpt?

goede wegen

- c Vul achter elke zin in één woord het onderdeel van stadsplanning in dat bedoeld wordt.

• Dit hebben mensen, dieren en gewassen nodig om te overleven. water

• Dit is nodig om veilig, prettig en gezond te kunnen leven. woonen wonen

• Dit moet goed ontworpen zijn om geen tijd te verliezen, want tijd is geld. verkeer

• Een mix van verschillende inkomens is nodig voor het werk in de stad. wijziging

• Hierop draait de economie van de stad en de omgeving. bedrijvigheid

• Om niet alleen bedrijven, maar ook de natuur en inwoners te beschermen, is naleving hiervan nodig. wetgeving

- d Bekijk bron 24. Leg uit waarom er bij de bouw van een stad in een woestijn weinig conflicten over eigendom zullen zijn en in een landbouwgebied wel.

in woestijn weinig eigen dom in landbouwgebied veel dus veel conflicten

2 Lees de tekst 'Moeilijkheden bij stadsplanning'.

- a Omcirkel in de tweede kolom bij elk probleem uit de eerste kolom of het een oorzaak of een gevolg is van wat in de derde kolom staat.

tekortschietende infrastructuur	<u>oorzaak / gevolg</u>	files en luchtvervuiling
milieuvervuiling	<u>oorzaak / gevolg</u>	weinig controle
weinig controle	<u>oorzaak / gevolg</u>	onveiligheid
weinig stadsplanning	<u>oorzaak / gevolg</u>	weinig voorzieningen

- b Welke belangenafwegingen zou jij maken? Geef ook een reden voor je keuze.

- mooiste plekken in de stad alleen voor rijk of ook voor arm?

Ook voor arm

- flats of ruim opgezette wijken?

meer leefruimte

- automobilist of fietser?

Fiets gezonder

- c Wat zijn drie voorwaarden voor een succesvolle stadsplanning? Kruis de juiste antwoorden aan.

een grote hoeveelheid water beschikbaar

rechtvaardige afweging van belangen

een strenge handhaving van wetten en regels

veel transportmogelijkheden

meer wetten en regels

voldoende geld beschikbaar

- d Noem twee economische redenen waarom je in een stad vooral flats zou willen bouwen.

- 1 Meer mensen op minder ruimte
- 2 Goedkoper bouwen per woning

- e Bekijk bron 25. Geef aan waar jij de voorzieningen lagere school, middelbare school, vuilnisbelt, winkelcentrum en ziekenhuis zou plannen als je die gaat bouwen in de stad van bron 25. Leg je antwoord uit.

SCHOOL: woonwijk middelbare school: centrum vuilnisbelt: buitenstad
Winkelcentrum: centrum
Ziekenhuis: langs hoofdweg

- Bekijk bron 26 en lees bron 28.

- a Wat is de samenhang tussen verkeersdoden en welvaart van een land? Maak een hoe-hoe-zin.

Hoe armer een land Hoe meer verkeersdoden

- b Geef een verklaring voor het feit dat in Venezuela veel meer verkeersslachtoffers zullen zijn dan in Zweden. Gebruik de bronnen 26 en 27 in je antwoord.

Venezuela minder controle Slechtere infrastructuur en minder regels dan in Zweden

- c Noem vier oorzaken van dodelijke verkeersongevallen.

- 1 Slechte wegen
- 2 Geen voldoende regels
- 3 Alcoholgebruik
- 4 Geen helm/gordel

- d Bedenk voor elke oorzaak uit vraag c een maatregel om het aantal slachtoffers te verminderen. Noem niet slechts 'meer geld uitgeven', maar ook waaraan dat geld zou moeten worden uitgegeven.

Regels in voeren en handhaven en betere wegen

Verkeersongevallen

Elk jaar sterven wereldwijd 1,35 miljoen mensen in verkeersongelukken. In de leeftijd tussen de 5 en 29 jaar is het verkeer de belangrijkste doodsoorzaak. De slachtoffers zijn vooral voetgangers, fietsers en scooters.

Het risico op een dodelijk ongeval is ook afhankelijk van waar je woont. In Europa neemt het aantal dodelijke ongevallen af, terwijl het aantal autokilometers toeneemt.

Naar: WHO, AD

BRON 28

4 Bekijk bron 29.

Voor 404 steden in 58 landen is een top 10 van vertragingen samengesteld.

- a Zijn de volgende uitspraken juist of onjuist? Omcirkel de goede antwoorden.

1 De steden met de meeste vertraging liggen in de lage-inkomenslanden.

juist / onjuist

2 De steden met de meeste vertraging liggen in de middeninkomenslanden.

juist / onjuist

3 In de spits is de vertraging in Istanbul 37 minuten per uur.

juist / onjuist

4 In hoge-inkomenslanden worden geen digitale navigatiesystemen gebruikt.

juist / onjuist

Cairo staat op nummer 41 in de ranglijst van vertragingen. De Wereldbank rekende uit dat de opstoppingen in Cairo 4 procent van het bbp van Egypte kosten. In andere steden is dat minder dan 1 procent. Om zowel de opstoppingen als de kosten te verminderen, doet de Wereldbank twee aanbevelingen. Een daarvan is de subsidie op brandstof af te schaffen.

- b Leg uit hoe dit zal leiden tot minder opstoppingen.

Sodaf openbaar vervoer transportmethoden dat minder

luchtvervuiling

- c Wat zal de tweede aanbeveling van de Wereldbank zijn geweest?

Inselferen nofen busvervoer

5 Lees de tekst 'Stadsplanning in de praktijk'.

- a Geef kort aan wat het verschil is tussen de veranderingen in Port Harcourt en in Buenos Aires.

Huis uitgebreid openbare ruimte

openbare gebieden opcontroleerde

grond gepand voor

- b Bekijk bron 30. In deze bron zie je hoe de bebouwing op een erf is veranderd. Beschrijf drie veranderingen.

1 Huis uitgebreid

2 tuinje opgevuld

3 verdiepingen toegevoegd

- c In Nederland kun je je huis niet zomaar aanpassen. Geef aan waarom dat verschil met een zelfbouwwijk wordt veroorzaakt.

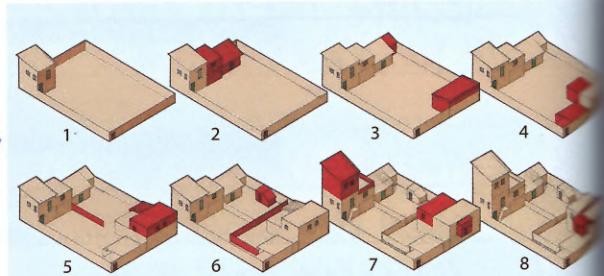
Strenge regelgeving zelfbouwregeling hebben dat niet

- d Zelfbouwwijken zijn vaak onveilig. Welke reden daarvoor zie je in bron 30?

Grote brand risico door dicht ope elkaar

	Stad	Minuten
1	Istanbul (Turkije)	37
2	Moskou (Rusland)	37
3	Kyiv (Oekraïne)	33
4	Bogotá (Colombia)	33
5	Mumbai (India)	32
6	Odessa (Oekraïne)	31
7	St. Petersburg (Rusland)	30
8	Boekarest (Roemenië)	30
9	Novosibirsk (Rusland)	29
10	Bangalore (India)	29

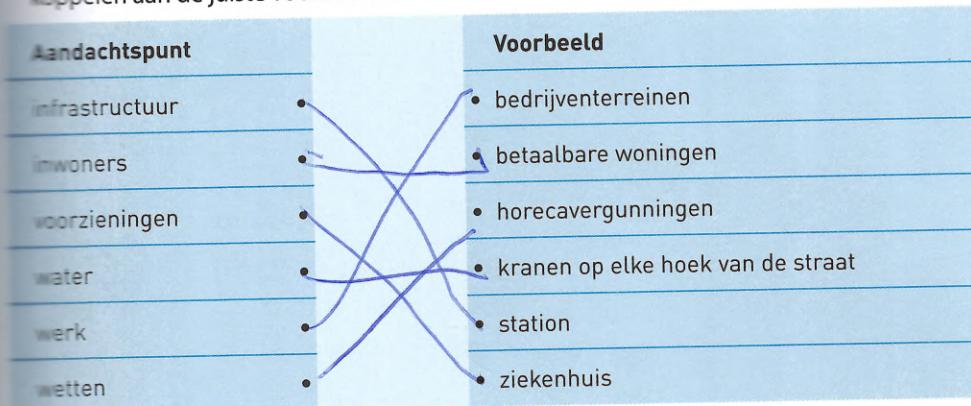
BRON 29 Gemiddelde extra reistijd in minuten, per dag voor een rit van een uur

BRON 30 In de loop van 15 jaar tijd veranderde er in dit stukje van een zelfbouwwijk.

Leerdoelen

- a Maak de juiste combinaties door met lijnen de aandachtspunten bij stadsplanning te koppelen aan de juiste voorbeelden.

Bekijk opdracht 1 nog eens.

- b Noem drie problemen waarmee stadsplanning vaak te kampen heeft.

- 1 ~~Overschat over bevolking~~
- 2 ~~Sociale Ongelijkheid~~
- 3 ~~Milieu vervuiling~~

- c Noem bij elk van de drie problemen uit vraag b een gevolg.

- 1 ~~lechte leefomstandigheden~~
- 2 ~~sociale ongelijkheid~~
- 3 ~~gezondheidsschade~~

- d Noem een voordeel en een nadeel van top-down stadsplanning.

- voordeel: ~~controle~~
nadeel: ~~weinig aangepasbaar~~

- e Noem een voordeel en een nadeel van bottom-up stadsplanning.

- voordeel: ~~flexibiliteit~~
nadeel: ~~afhankelijk van samenhang~~

○ Hoe goed ken je de leerdoelen?

Kruis de juiste smiley aan bij ieder leerdoel.

- Ik weet met welke onderwerpen stadsplanning rekening moet houden.
- Ik begrijp met welke moeilijkheden stadsplanning te maken heeft.
- Ik kan twee verschillende manieren van stadsplanning beschrijven.

- Meer oefenen of extra uitdaging? Ga naar [buiteNLand online](#) voor Herhaling ☺ en Verdieping ☆.